

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal

Migratie

Directie Migratiebeleid
Toezicht, Regulier en
Nationaliteit

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota bij Kamerbrief inzake de uitspraak van het
gerechtshof inzake grenscontroles

Datum

15 februari 2023

Ons kenmerk

4492386

1. Aanleiding.

In het vragenuur op 14 februari jl. over de uitspraak van het gerechtshof inzake het hoger beroep over het gebruik van ras en etniciteit in selectiebeslissingen van de Koninklijke Marechaussee (KMar) bij MTV-controles is aan de TK toegezegd dat de instructie aan de KMar om uitvoering te geven aan de uitspraak met de Kamer wordt gedeeld. DWJZ heeft u reeds over de inhoud van de uitspraak geïnformeerd¹. De instructie aan de KMar is als bijlage bij deze brief gevoegd.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met de conceptbrief aan de TK inzake de instructie aan de KMar om te stoppen met het gebruik van etniciteit in selectiebeslissingen tijdens MTV-controles.

- Bijlage I Brief TK "Uitspraak gerechtshof verbiedt de Marechaussee ras en etniciteit te gebruiken als indicator in selectiebeslissingen t.b.v. MTV-controles"
- Bijlage II Opdrachtbrief aan de KMar over de opvolging uitspraak gerechtshof d.d. 14 februari 2023 inzake gebruik etniciteit in selectiebeslissingen tijdens MTV-controles.

3. Kernpunten.

In de instructie aan de KMar is aangegeven dat op basis van de uitspraak van het gerechtshof etniciteit en ras per direct wordt geschrapt als selectiecriteria uit de instructie voor het uitvoeren van MTV-controles.

Uit de uitspraak van het hof volgt dat deze in beginsel geen gevolgen heeft voor de uitvoering van de MTV-controles in treinen en van weg- en vaarverkeer. Bij trein, weg- en vaarverkeer is namelijk geen sprake van individuele selectie en worden alle passagiers van een geselecteerde coupé, voertuig of vaartuig gecontroleerd. Ras en etniciteit is geen onderdeel van de selectiebeslissingen in de uitvoering van MTV-controles op deze segmenten. Met deze nota wordt u nader geïnformeerd over de instructie aan de KMar.

4. Toelichting*

Het hof heeft in zijn arrest van 14 februari jl. geoordeeld dat als een etnisch kenmerk wordt gebruikt bij de selectiebeslissing, dat altijd beslissend is, ook als die selectie op meerdere indicatoren berust. Het hof heeft in zijn arrest

¹ Nota 14 februari 2023, kenmerk 4491413

geoordeeld dat de KMar ras en ook etniciteit niet meer mag gebruiken als indicatoren in de individuele selectiebeslissingen tijdens Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV) controles. Ook niet als het onderdeel is van een combinatie van indicatoren. Volgens het hof kan hier nooit een rechtvaardiging voor worden gevonden.

Het hof verbiedt met deze uitspraak per direct om ras en etniciteit als indicatoren te gebruiken in individuele selectiebeslissingen tijdens MTV-controles.

Uit de uitspraak van het hof volgt, zoals hiervoor is aangegeven dat deze in beginsel geen gevolgen heeft voor de uitvoering van de MTV-controles in treinen en van weg- en vaarverkeer. In de bijgevoegde opdrachtbrief aan de KMar is aangegeven dat de KMar per direct uitvoering geeft aan de rechterlijke uitspraak van 14 februari 2023. De MTV-controles kunnen zonder gebruik te maken van ras en etniciteit als indicatoren in selectiebeslissingen verder worden gecontinueerd.

Het MTV is een belangrijk instrument die het kabinet inzet om ongeoorloofde secundaire stromen vanuit andere delen van het Schengengebied naar Nederland te bestrijden. Daarnaast is MTV ook een belangrijk instrument in de aanpak migratiecriminaliteit. Het is dus van belang dat het MTV zo effectief mogelijk wordt ingezet. In dat verband is de KMar gevraagd om in kaart te brengen wat de operationele gevolgen van de uitspraak zijn voor de uitvoering van de MTV-controles in het kader van de aanpak van illegaal verblijf en migratiecriminaliteit. De KMar zal de uitkomst van deze inventarisatie aan DGM rapporteren.

4.1 Politieke context

De kabinetsreactie van 14 december 2021 inzake het toetsingskader van het College van de rechten van de mens. (TK vergaderjaar 2021-2022, 30950, nr. 281).

4.2 Financiële overwegingen

Behoudens de kosten van het geding voor de Staat zijn er verder geen financiële gevolgen voor de Rijksbegroting.

4.3 Juridische overwegingen

De uitspraak van het hof is uitvoerbaar bij voorraad verklaard, dit betekent dat per direct het beleid hierop moet worden aangepast. Dit laat onverlet dat momenteel onderzocht wordt of al dan niet cassatieberoep tegen de uitspraak zal worden ingesteld. De Landsadvocaat is verzocht hiertoe een cassatieadvies opstellen. De verwachting is dat het cassatieadvies voor medio maart 2023 gereed zal zijn. Naast een juridisch inhoudelijke beoordeling, vergt dit een zorgvuldige afweging van alle betrokken belangen. De verwachting is dat het cassatieadvies voor medio maart 2023 gereed zal zijn.

4.4 Krachtenveld

De conceptbrieven aan de TK en de opdrachtbrief aan de KMar zijn afgestemd met het Ministerie van Defensie/KMar, DWJZ en DCOM.

4.5 Strategie

N.v.t.

4.6 Uitvoering

N.v.t.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Toezicht, Regulier en
Nationaliteit

Datum
15 februari 2023

Ons kenmerk
4492386

4.7 Implementatie

In de opdrachtbrief aan de KMar is aangegeven dat etniciteit per direct wordt geschrapt als selectie criterium uit de instructie voor het uitvoeren van MTV-controles. Verder blijkt uit de uitspraak van het hof er in beginsel geen gevolgen zijn voor de uitvoering van de MTV-controles in treinen en op de controles van het weg- en vaarverkeer.

4.8 Communicatie

Er is veel media-aandacht. De KMar is het primaire aanspreekpunt voor de media m.b.t. de uitvoering van het MTV.

4.9 Ontwikkelingen hiervoor

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Toezicht, Regulier en
Nationaliteit

Datum
15 februari 2023

Ons kenmerk
4492386